

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Інститут мистецтв

Кафедра образотворчого мистецтва

Програма вступного іспиту
до аспірантури за спеціальністю

26.00.01 – ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ КУЛЬТУРИ
(мистецтвознавство)

Київ – 2014

Укладач:

Романенкова Юлія Вікторівна – доктор мистецтвознавства, професор,
завідувач кафедри образотворчого мистецтва

Вступний іспит з теорії та історії культури проводиться для осіб, що мають ОКР «Спеціаліст» або «Магістр» з метою виявлення рівня попередньої підготовки абітурієнтів, їх загальної ерудованості та обізнаності в загальних питаннях культурології, теорії та історії української та зарубіжної культури, мистецтвознавства. Вимоги до рівня знань та загальної підготовки вступників регламентуються освітньо-кваліфікаційними характеристиками та освітньо-професійними програмами з галузей знань 0201 «Культура» та 0202 «Мистецтво».

Кожен білет вступного іспиту містить три питання з теорії та історії образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва, архітектури, дизайну, театру, музики. Вимоги до рівня підготовленості вступника передбачають належний рівень його підготовки в усіх галузях гуманітарного знання. Кожен білет включає одне загальнотеоретичне питання, що передбачає володіння культурологічним інструментарієм, друге – з теорії а/або історії зарубіжної культури, третє – з української. Додаткові запитання членами комісії ставляться переважно за спрямуванням майбутнього дисертаційного дослідження вступника, за матеріалами поданого перед екзаменами реферату зі спеціальності або наукової публікації.

Перелік необхідних знань вступника:

- основні поняття і терміни культурології;
- основні культурологічні школи та теорії;
- історичні етапи розвитку вітчизняної та зарубіжної культури;
- типи та форми культур, культурно-історичні осередки, регіони та центри;
- класифікацію мистецтв та жанрову ієрархію образотворчих мистецтв.

Перелік необхідних умінь вступника:

- аналізувати основні еволюційні фази зарубіжної та вітчизняної культури, типи культур, робити їх компаративний аналіз;
- виявляти основні тенденції розвитку тієї чи іншої форми культури;
- визначати приналежність мистецького твору до певного виду та жанру.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКА

Відмінно

Відповіді правильні, повні, знання є системними, вільне володіння матеріалом, дотримання логічної послідовності у відповідях, обізнаність у галузі основних літературних джерел в освітлюваному питанні

Добре

Досить вільне володіння фактичним матеріалом, здатність до комплексного аналізу, орієнтування в культурологічному інструментарії, відповіді правильні, але неповні, з огріхами та неточностями у викладі основних понять та термінів

Задовільно

Відповіді не завжди правильні, переважно неповні, недотримання логіки у викладенні матеріалу, недостатня обізнаність у досягненнях сучасної науки в аналізованій галузі знань, низький рівень загальної ерудованості

Незадовільно

Відсутність системних знань, низький рівень володіння матеріалом, немає здатності до наукової роботи, дослідницької діяльності.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

1. Культурологія. Онтологія та феноменологія культури. Культурологічні засади мистецтва.
2. Історія культури: зарубіжна культура та мистецтво
3. Історія культури: українська культура та мистецтво

1. Культурологія. Онтологія та феноменологія культури. Культурологічні засади мистецтва

Культурологія і феномен культури. Культурологія в системі соціальних наук. Сутність культури. Етимологія терміна. Основні функції культури. Типологія культури. Культура духовна і матеріальна. Співвідношення природного і культурного. Людина як продукт біологічної та культурної еволюції. Культура – основа гармонізації суперечностей між людиною і природою. Ранні форми культури. Культурний простір. Тривимірний модель культури. Основні концептуальні парадигми культурології.

Основні культурологічні теорії. Типи культури та цивілізаційні форми як предмет культурологічної теорії. Статус цивілізації у триванні культури. Стиль культури як симптом цивілізації. Елітарна культура – масова культура. Культура – субкультура. Сутність символу як культурної пам'яті. Проблема культури як діалогу культур. Універсум культури як інтертекст. Динаміка культурних процесів. Тип культури: стадіальне та лінійне бачення. Проблема „вісьового часу”. „Архетипи” культури як схеми духовності. Традиція в культурі. Наступність часів у культурі. Специфіка новаторських процесів та їх значення для культуротворення.

Культура та політика. Типи політичної культури. Політична субкультура. Культура мислення. Культура спілкування. Культура навчання. Культура праці.

Особливості духовної культури та її види. Мистецтво як механізм культурної еволюції. Мистецтво та релігія як основа духовної культури. Класифікація мистецтв. Мистецтва синтетичні, слухові, пластичні (візуальні,

образотворчі), декоративно-прикладне мистецтво, архітектура. Види, жанри, ієрархія жанрів образотворчого мистецтва. Засоби художньої виразності кожного з видів. Механічні та вільні мистецтва. Дж. Вазарі як засновник історії мистецтв та його послідовники. Народження художньої критики.

Методологія в системі мистецтвознавчого знання. Формальна школа (І. Гільдебранд, А. Рігль, Г. Зедльмайр, Г. Вельфлін, В. Ворінгер). Соціологія мистецтва (А. Хаузер). Метод М. Дворжака. Віденська школа. Іконографія та іконологія Е. Панофського. Семіотика у мистецтвознавстві (Ю. Лотман). Мистецтвознавче знання та неklasичний психоаналіз (З. Фрейд). Герменевтика. Структуралізм та пострструктуралізм у мистецтвознавстві.

2. Історія культури: зарубіжна культура та мистецтво

Поняття світової та вітчизняної культури. Особливості первісного типу культури. Основні схеми класифікації первісної культури людства. Роль мови та міфу у первісній культурі. Міфологічні системи народів світу. Ранні форми релігії. Ритуал як форма об'єктивізації первісного світогляду. Первісне мистецтво

Культура та мистецтво Давнього Близького Сходу. Особливості культури та мистецтва Давнього Єгипту. Культура та мистецтво Давньої Месопотамії.

Індійська культура. Індуїзм як духовна основа індійської цивілізації. Буддизм як духовне підґрунтя індуїстської культури. Художня культура буддизму. Основні етапи та досягнення культури Давнього Китаю. Світоглядні підвалини та ціннісні орієнтири китайської культури. Наука Давнього Китаю. Особливості японської культури. Релігійно-світоглядні підвалини японської культури. Художня література та театр Японії.

Культура античності. Давня Греція та Рим. Витоки античної культури. Її поширення. Періодизація давньогрецької культури. Класичний та елліністичний періоди. Міфологічне підґрунтя мистецтва Давньої Греції.

Основні домінанти давньоримської культури. Мистецтво Давнього Риму: епігонські риси та новизна.

Християнство як духовна основа європейської культури. Культура Середньовіччя. Походження християнства та основний ціннісний комплекс його світогляду. Фактори формування церкви. Католицизм як підґрунтя формування західноєвропейської культури.

Візантійська культура. Ранній етап розвитку, золота доба. Іконоборство та іконовклоніння. Пізні часи. Західноєвропейське Середньовіччя. Витоки середньовічної культури. Християнство як основа культури Середніх віків. Освіта та наука Середньовіччя. Лицарська та карнавальна культура. Романський та готичні стилі в мистецтві Середніх віків.

Культура західноєвропейського Відродження. Формування міської культури. Гуманізм. Антропоцентризм. Творчість італійських митців доби Ренесансу. Північне Відродження та специфіка його філософсько-естетичних підвалин. Універсалізм особистості художника Ренесансу. Література Італії часів Відродження. Поняття та спрямування Реформації. Культурно-історичне значення Реформації. Духовна революція Мартіна Лютера. Т. Мюнцер та Ж. Кальвін як інтерпретації Реформації. Англіканство. Протестантизм як підґрунтя західної цивілізації.

Культура та мистецтво Європи доби абсолютизму та Просвітництва. Соціальна трансформація суспільства, виховання та наука епохи. Філософсько-естетичні особливості доби Просвітництва: ідеї Вольтера, Д. Дідро та Ж-Ж. Руссо. Класицизм та сентименталізм.

Західноєвропейська культура XIX ст. Соціально-політичні колізії доби та їх вплив на формування та еволюцію суспільної свідомості. Розширення видового складу художньої культури, синтез мистецтв та його філософське обґрунтування. Стилi та напрями в мистецтві XIX ст.

Культура Європи XX ст. Соціокультурна ситуація XX ст. Основні тенденції функціонування суспільної свідомості, науки та мистецтва. Становлення та подолання тоталітаризму як соціокультурного феномену.

Внесок модернізму у світову художню культуру I пол. XX ст. Напрямки та течії в мистецтві XX ст. Постмодернізм як форма існування європейської культури II пол. XX ст. Сучасна західна культура.

3. Історія культури: українська культура та мистецтво

Гене́за української культури. Культура Київської Русі та доби феодальної роздробленості (XII-середини XIII ст.). Архітектура Русі: фортифікаційне будівництво, культові споруди. Монументальне малярство. Музична та театральна культура стародавньої доби.

Стан та основні тенденції культури в XIV-I пол. XVII ст. Українська культура в II пол. XVII- XVIII ст. Основні школи іконопису України: синтез традицій, провідні тенденції. Львівська архітектура. Еволюція іконопису. Бароко в мистецтві України. Музична культура XIV-XVI ст. Народне прикладне мистецтво XVII-XVIII ст. Видатні митці українського походження: І. Мартос, В. Боровиковський, В. Тропінін, Д. Левицький, А. Лосенко. Український романтизм. Творчість Т. Шевченка. Театральна культура доби.

Українське національно-культурне відродження (кінець XVIII – поч. XX ст.).

Новітня українська культура. Музична та театральна культура. Кіномистецтво.

Рекомендована література

1. *Арнольд А.М.* Введение в культурологию – М., 1993.
2. *Арсланов В.* Западное искусствознание XX века. – М., 2005.
3. *Бабахо В.А., Левикова С.И.* Культурология. – М., 2002.
4. *Базен Ж.* История истории искусства: От Вазари до наших дней. — М., 1994.
5. *Барт Р.* Мифология. – М., 1996.
6. *Бахтин М. М.* Творчество Франсуа Рабле и народная культура средневековья и Ренессанса. — М., 1990.
7. *Белик А. А.* Культурология: Антропологические теории культур. — М., 1998.
8. *Бергсн А.* Творческая эволюция. – М., 1998.
9. *Бердяев Н. А.* Смысл творчества. – М., 2006.
10. *Бердяев Н. А.* Философия творчества, культуры и искусства. – В 2-х т. – М., 1997.
11. *Бердяев Н. А.* Философия творчества. — М., 1989.
12. *Библер В. С.* Цивилизация и культура. – М., 1993.
13. *Богословский М.* Парадоксы культуры XX века. – Харьков, 2000.
14. *Богущий Ю. П.* Самоорганізація культури: онтологія, динаміка, перспективи. — К., 2008.
15. *Борев Ю. Б.* Эстетика. — М., 2005.
16. *Буркгардт Я.* Культура Италии в эпоху Возрождения. – Смоленск, 2002.
17. *Бычков В. В.* Малая история византийской эстетики. – К., 1991.
18. *Валери П.* Об искусстве. — М., 1994.
19. *Ванслов В. В.* Что такое искусство. – М.-Л., 1988.
20. *Вебер А.* Избранное: кризис европейско культуры. – СПб., 1999.
21. *Вельфлин Г.* Основные понятия истории искусств: Проблема эволюции стиля в новом искусстве. — М., 2009.

22. *Винничук Л.* Люди, нравы и обычаи Древней Греции и Рима. – М., 1988.
23. *Витаньши И.* Общество. Культура. Социология. – М., 1984.
24. *Власов В.Г.* Стили в искусстве. – Т.1-3.– С.-Пб., 1995, 1997, 1998.
25. *Всеобщая история искусств.* – В 6-и тт. – М., 1956-65.
26. *Гадамер Г. Г.* Актуальность прекрасного. – М., 1991.
27. *Гильдебранд А. фон.* Проблема формы в изобразительном искусстве и собрание статей. — М., 1991.
28. *Горбач Н. Я., Гелей С. Д., Росінська З. П., Захарків О. Т., Сенів М. І., Рутар С. М., Козловська О. М., Павлось О. С., Пастушенко Р. Я.* Теорія та історія світової і вітчизняної культури К., 1992.
29. *Голосовкер Я. Э.* Логика мифа. — М., 1987.
30. *Гумбольдт В.* Язык и философия культуры. – М., 1985.
31. *Гумилев Л.* Конец и вновь начало. – М., 2007.
32. *Гуревич А. Я.* Категории средневековой культуры. — М., 1972.
33. *Гуревич П.С.* Культурллогия: Учеб. пособие. – М., 1998.
34. *Ерасов Б. С.* История и культурология. — М., 1999.
35. *Западная Европа. XVI век.* Цивилизация, культура, искусство. – М., 2009.
36. *Зедльмайр Г.* Искусство и истина: Теория и метод истории искусства. — СПб., 2000.
37. *Золоева Л.В.* Мировая культура. Древняя Греция. Древний Рим. – М., 2001.
38. *Ильин И. П.* Постструктурализм. Деконструктивизм. Постмодернизм. — М., 1996.
39. *История красоты.* – Под ред. У. Эко. – М., 2009.
40. *История уродства.* – Под ред У. Эко. – М., 2009.
41. *История мировой культуры. Наследие Запада: курс лекций.* - М., 1998.
42. *Історія української культури / ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України: У 5 т. — К., 2001–2005. — Т. 1–4.*

43. *Карсавин Л.П.* История европейской культуры: пер. с литов. – В 5 т. - СПб., 2003.
44. *Кнабе Г.С.* Теория и история культуры: Избранные труды. - М., 2006.
45. *Культура Возрождения: энциклопедия.* – В 2 т. / отв. ред. Ревякина Н.В., Кудрявцев О.Ф. Т.1. А-К. - М., - 2007.
46. *Культура Возрождения: энциклопедия.* – В 2 т. Т.2, кн.2. Р-Я, А, S / редкол.: Н.В. Ревякина (отв. ред.) и др. - М., - 2011.
47. *Культурология. История мировой культуры: учебник / под ред. Воскресенской Н.О.* - М., 2003.
48. *Каган М. С.* Философия культуры. — СПб., 1995.
49. *Кандинский В. В.* Точка и линия на плоскости. — М., 2011.
50. *Карпов А. А.* Культура и природа. — М., 2001.
51. *Кассирер Э.* Философия символических форм: В 3 т. — М.; СПб., 2002.
52. *Керам К.* Боги. Гробницы. Ученые. — СПб., 1994.
53. *Кленгель-Брандт Э.* Древний Вавилон. — Смоленск, 2001.
54. *Козловски П.* Культура постмодерна: общественно-культурные последствия технического развития. – М., 1997.
55. *Криволапов М. О.* Українське мистецтво ХХ століття в художній критиці. — К., 2006.
56. *Культура Византии XIII-первая половина XV в.* – М., 1991.
57. *Культурология. XX век: Словарь.* – С-Пб., 1997.
58. *Культурология: История мировой культуры / Под ред. Т. Ф. Кузнецовой.* — М., 2003.
59. *Культурологія: теорія та історія культури. Навч. посіб. Видання 3-тє, перероб. та доп./За ред. І. І. Тюрменко.* – К., 2010.
60. *Лифшиц М. А.* Мифология древняя и современная. — М., 1980.
61. *Личковах В. В.* Некласична естетика в культурному просторі ХХ-поч. ХХІ століть. – К., 2011.
62. *Лосев А. Ф.* Знак. Символ. Миф. — М., 1982.
63. *Лосев А. Ф.* Эстетика Возрождения. – М., 1998.

64. *Лосев А. Ф.* Проблема символа и реалистическое искусство. — М., 1976.
65. *Лосев А.* Философия. Мифология. Культура. — М., 1991.
66. *Лотман Ю.* Культура и взрыв. — М., 1992.
67. *Лотман Ю. М.* Об искусстве. — М., 1998.
68. *Малая история искусств.* — М., 1976-78.
69. *Марчук Н.Н.* История и культура Латинской Америки: От доколумбовых цивилизаций до 1918 г.: учеб. пособие / Марчук Н.Н., Ларин Е.А., Мамонтов С.П. - М., 2005.
70. *Махлина С.* Язык искусства в контексте культур. — СПб., 1995.
71. *Мистецтво і етнос.* Культурологічний аспект. — К., 1991.
72. *Мифы народов мира.* — В 2-х т. — М., 1980.
73. *Муратов П. П.* Образы Италии. — М., 1994.
74. *Нариси з історії образотворчого мистецтва України ХХ ст.: У 2 кн.* — К., 2006.
75. *Николас Л.Х.* Похищение Европы. Судьба европейских культурных ценностей в годы нацизма: пер. с англ. Червонной С.А. - М., 2001.
76. *Ортега-и-Гассет Х.* Философия. Эстетика. Культура. — М., 1993.
77. *Ортега-и-Гассет Х.* Эстетика. Философия культуры. — М., 1991.
78. *Павленко Ю. В.* История мировой цивилизации: Философский анализ. — К., 2002.
79. *Панофский Э.* Идея: Введение в историю теорий искусства. — СПб., 1999.
80. *Панофский Э.* Ренессанс и «ренессансы» в искусстве Запада. — М., 1998.
81. *Панофский Э.* Смысл и толкование изобразительного искусства. — СПб., 1999.
82. *Панофский Э.* Этюды по иконологии. — СПб., 2009.
83. *Пархоменко И., Радугин А.* История мировой и отечественной культуры. — М., 2002.
84. *Петров М.К.* История Европейской культурной традиции и ее проблемы. - М., 2004.

85. *Петрухинцев Н.Н.* 20 лекций по истории мировой культуры: учебное пособие для студентов высших учебных заведений. – М., 2001.
86. *Победа Н.* Молодежная субкультура. – Одесса, 1999.
87. *Подольська Є., Лихвар В., Погорілий Д.* Кредитно-модульний курс культурології. – К., 2006.
88. *Поръяз А.* Мировая культура. Средневековье. - М., 2001.
89. *Протас М. О.* Українська скульптура ХХ ст. — К., 2006.
90. *Романенкова Ю. В.* Мировоззренческие универсалии периодов Stilwandlung в мировом художественном процессе. — К., 2009.
91. *Рескин Дж.* Лекции об искусстве. – М., 2006.
92. *Семенов В.Л.* Массовая культура в современном мире. – СПб., 1994.
93. *Соколов М.Н.* Вечный Ренессанс. Лекции о морфологии культуры Возрождения. – М., 1999.
94. *Сокровища* человечества: Памятники культуры, внесенные в Список всемирного наследия ЮНЕСКО: пер. с нем. / Анхойзер У. и др. - М., 2007
95. *Сидоренко В. Д.* Візуальне мистецтво від авангардних зрушень до новітніх спрямувань: Розвиток візуального мистецтва України ХХ–ХХІ століття. — К., 2008.
96. *Сорокин П. А.* Человек, цивилизация, общество. — М., 1992.
97. *Столяр А. Д.* Происхождение изобразительного искусства. – М., 1985.
98. *Типология и периодизация культуры Возрождения.* – Под ред. В.И.Рутенбурга. – М., 1978.
99. *Тэнасе А.* Культура и религия. – М., 1975.
100. *Туровский М. Б.* Философские основания культурологии. — М., 1997.
101. *Український авангард 1910–1930 рр.* – К., 1995.
102. *Успенский Б. А.* Семиотика искусства. — М., 1985.
103. *Флоренский П. А.* Анализ пространственности и времени в художественно-изобразительных произведениях. — М., 1993.
104. *Фрезер Дж.* Золота ветвь. – М., 1996.
105. *Фрейд З.* Психоанализ. Религия. Культура. — М., 1992.

106. *Хейзинга Й.* Осень Средневековья. – М., 1988.
107. *Хейзинга Й.* Homo ludens. Человек играющий. – СПб., 2007.
108. *Хренов Н.Н.* Культура в эпоху социального хаоса. – М., 2002.
109. *Хренов Н.* Социальная психология искусства: переходная эпоха. – М., 2005.
110. *Художня культура України/ За заг. ред. Л.М. Масол.* – К., 2006.
111. *Чавчавадзе Н. З.* Культура и ценности. — Тбилиси, 1984.
112. *Швейцер А.* Упадок и возрождение культуры. — М., 1993.
113. *Шейко В. М.* Історія української культури. — Харків, 2001.
114. *Шеллинг Ф. В. Й.* Философия искусства. — М., 1966.
115. *Шпенглер О.* Закат Европы. – Новосибирск, 1993.
116. *Юдкін І. М.* Формування визначників української культури: Культурологічні студії. — К., 2008.
117. *Яковлев Е.* Искусство и мировые религии. – М., 1985.

ПИТАННЯ

1. Поняття «культура». Сутність, поняття, проблема, функції.
2. Культурні форми та їх основні властивості
3. Духовна культура суспільства. Мистецтво як феномен духовної культури
4. Особливості духовної культури та її види
5. Соціокультурна динаміка. Поняття та типи
6. Елітарна, народна та масова культури
7. Картина світу як ментальне утворення. Поняття ментального поля
8. Класифікація мистецтв. Види, жанри, засоби художньої виразності
9. Міфологія та релігія як феномени духовної культури
10. Види, жанри, стилі, течії та напрямки в мистецтві. Функції мистецтва
11. Поняття про політичну культуру, її роль у суспільстві
12. Історичні типи культури
13. Культурні сценарії діяльності
14. Традиційна та інноваційна культури. Контркультура та субкультура
15. Еволюціоністська концепція культури (Г. Спенсер, Дж. Фрезер, Е. Тайлор).
16. Соціологічна парадигма культури (М. Вебер, Е. Фромм, О. Шпенглер)
17. Психологічний напрям у вивченні культури (З. Фрейд, К.-Г. Юнг).
18. Методологічні основи художньої критики. Художня критика і сучасне мистецтво (Р. Мутер, С. Зонтаг, Р. Краус).
19. Формальна школа в історії мистецтва (А. Гільдебранд, А. Рігль, Г. Зедльмайр, Г. Вельфлін)
20. Іконографічний та іконологічні методи Е. Панофського
21. Становлення культури стародавніх цивілізацій. Основні досягнення культури та мистецтва Месопотамії
22. Культура Давнього Єгипту: домінанти, світоглядні основи, мистецький спадок

23. Антична культура: давньогрецька та давньоримська форми
24. Буддизм як духовне підґрунтя індуїстської культури. Художня культура буддизму.
25. Культура та мистецтво Візантії
26. Культура та мистецтво Західної Європи романського стилю
27. Готичний стиль у мистецтві Західної Європи
28. Релігійно-світоглядні підвалини японської культури. Художня література та театр Японії
29. Синтез мистецтв в готичному храмі (компаративний аналіз різних локальних варіантів)
30. Середньовічна література Західної Європи
31. Література Італії доби Ренесансу
32. Література Північного Відродження
33. Реформація та контрреформація як рушійні або гальмуючі сили культури Європи доби Ренесансу та постренесансових часів
34. Універсальний характер творчої особистості часів Відродження: «титани Ренесансу»
35. Північний Ренесанс у мистецтві Європи
36. Бароко в мистецтві Західної Європи
37. Класицизм у мистецтві західної Європи
38. Імпресіонізм у мистецтві XIX ст.
39. Стилї, течії, напрямки у мистецтві Європи XIX ст.
40. Мистецькі напрямки Європи XX ст.
41. Трипільська культура.
42. Культура слов'ян. Світоглядні засади мистецтва
43. Міфологія східних слов'ян та її вплив на формування мистецтва
44. Культура та мистецтво Київської Русі
45. Феномен козацької доби. Культура українських земель XIV-XVII ст.

- 46.Іконопис України: школи, тенденції розвитку, впливи
- 47.Ренесансовий Львів як втілення синтезу західноєвропейських та локальних традицій
- 48.Українське бароко в літературі, театральному та музичному мистецтві
- 49.Книгодрукування та оздоблення книжок на українських землях XVI-XVIII ст.
- 50.Монастирі на українських землях в XII-XVIII ст.: загальнокультурне значення, мистецький спадок
- 51.Кустарні промисли та реміснича діяльність регіонів України: історія та сучасність
- 52.Романтизм в українській художній культурі
- 53.Феномен Тараса Шевченка в українській культурі
- 54.Українська художня культура XX ст.
- 55.Український кінематограф II пол. XX ст.
- 56.Український авангард в образотворчому мистецтві
- 57.Українська графіка XX ст.
- 58.Музична культура України XX ст.
- 59.Сучасне українське візуальне мистецтво: напрямки, представники
- 60.Основні еволюційні фази українського театру

**ВИМОГИ ДО РЕФЕРАТУ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
ВСТУПНИКА ДО АСПІРАНТУРИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 26.00.01
(ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ КУЛЬТУРИ)**

До вступного екзамену за спеціальністю допускаються лише ті особи, які заздалегідь подали реферат за майбутньою темою дисертаційного дослідження темою, і отримали на нього позитивну рецензію фахівців відповідного профілю або надали опубліковану наукову працю за темою майбутнього дослідження або дотичної до неї.

Реферат має бути написаний вступником самостійно, висвітлювати загальну ступінь володіння матеріалом за обраною темою, демонструвати обізнаність вступника в останніх досягненнях науки в даній галузі, його здатність до написання наукових текстів та володіння культурологічним та мистецтвознавчим інструментарієм.

Тема реферату має відповідати темі майбутнього дослідження. Приступаючи до роботи над рефератом та обираючи тему, вступник має передусім впевнитися, чи матиме його робота наукову новизну та чи буде актуальною, які дослідження за спорідненими темами би захищені у країні впродовж останніх п'яти років.

Реферат повинен мати структуру наукової статті за вимогами ВАК, містити грамотно складений бібліографічний список. Рекомендований обсяг реферату: 20 000 знаків (0,5 д.а.) – 40000 знаків (1 д.а.), шрифт Times New Roman, 14, інтервал – 1,5. Поля: 20 мм, абзац – 10 мм. Реферат обов'язково повинен мати титульну сторінку, план, вступ, основну частину (бажано – не менше 3 розділів), висновки, додатки (за необхідністю), список літератури.

Титульний аркуш є першою сторінкою реферату, яка містить: найменування вищого навчального закладу, інституту, кафедри, на яку подається для рецензування реферат; назву роботи; прізвище, ім'я, по батькові автора; місто та рік. На титульному аркуші, в правому нижньому куті комісія зазначає ПІБ, науковий ступінь, вчене звання та посаду рецензента, який надає рецензію на реферат перед іспитом (*додаток 1*).

План є переліком усіх структурних елементів реферату з нумерацією сторінок. Основний зміст реферату розподіляється на параграфи чи розділи. Заголовки плану дублюються в тексті реферату. Кількість підрозділів кожного розділу – бажано не більше чотирьох.

Реферат повинен бути самостійним науковим дослідженням, не мати копіляційного характеру. Тексти рефератів (і наукових публікацій), поданих вступниками до аспірантури на рецензування, обов'язково перевіряються членами комісії, рецензентами на вміст плагіату. В разі виявлення плагіату реферат оцінюється «незадовільно», а вступник є допускається о складання іспитів. На титульній сторінці реферату в цьому випадку зазначається джерело, з якого був запозичений текст реферату.

У вступі стисло характеризується сучасний стан дослідженості проблеми, обґрунтовується актуальність теми, чітко визначаються мета та завдання, об'єкт та предмет, методи дослідження, теоретичне та практичне значення майбутнього дослідження, джерельна база.

В основній частині розкривається сутність обраної теми, її найважливіші питання та проблеми.

Висновки – це стисле резюме з усього змісту реферату, в якому стисло викладаються результати дослідження і визначається, якою мірою вирішено завдання та досягнуто мету, що були сформульовані у вступі.

Список використаної літератури має включати в себе як класичні наукові праці, так і останні публікації з обраної теми, наявні у вітчизняній та зарубіжній літературі. Використана література обов'язково має знайти своє відображення в рефераті (шляхом аналізу та прямого цитування). Кількість позицій у списку літератури має бути не меншою за 25. Бібліографічний опис джерел складають відповідно до чинних стандартів з бібліографічної та видавничої справи (*форма 23*). Іншомовні джерела зазначаються мовою оригіналу (за винятком російських), записують в кінці списку в алфавітному порядку. У тексті роботи, де міститься інформація з джерела, в квадратних

дужках проставляють номер позиції в списку і сторінку, на яку зроблено посилання.

При необхідності реферат може мати додатки (фотоматеріали, схеми, креслення, ілюстрації). Кожен додаток повинен мати власний номер, під який він згадується в тексті (посилання на додатки в разі їх наявності є обов'язковими).

Вступники подають реферат на відповідну кафедру до подачі документів для вступу до аспірантури. Реферат або друковані роботи вступника до аспірантури рецензує, як правило, майбутній науковий керівник або інший викладач кафедри. Кожну рецензію після перегляду додатково підписує завідувач кафедри, до якої буде прикріплений аспірант.

Реферат Оцінюється за чотирибальною системою: "відмінно", "добре", "задовільно", "незадовільно". У разі отримання оцінки "незадовільно" з реферату вступник не допускається до вступних іспитів.

Київський університет імені Бориса Грінченка

Інститут мистецтв

Кафедра образотворчого мистецтва

Реферат на тему:

“ _____ ”

Наукова спеціальність: 26.00.01

(теорія та історія культури,

напрямок «мистецтвознавство»)

Виконав(ла):

ПБ _____

(підпис)

Рецензент:

ПБ, науковий ступінь, вчене звання, посада,

(підпис)

Київ – 20__ р.

Вимоги до наукових публікацій, що подаються при вступі до аспірантури за спеціальністю 26.00.01 – теорія та історія культури (мистецтвознавство)

При вступі до аспірантури за спеціальністю 26.00.01 разом з необхідними документами подається або реферат (оформлений за вимогами), або наукова публікація (надається повний список наукових праць, оформлений за вимогами ВАК). Перевага віддається тим особам, що мають наукові праці, опубліковані у фахових виданнях України або закордонних видань. Статті або тези, подані до друку, не зараховуються, зазначаються лише праці, що вже вийшли друком у фахових виданнях України з мистецтвознавства (перелік основних видань див. у додатку 1), у закордонних виданнях з мистецтвознавства, а також тези доповідей на наукових конференціях, тема яких дотична до теми майбутнього дисертаційного дослідження.

Додаток 1.

1. Вісник Державної академії керівних кадрів культури і мистецтв
2. Вісник КНУКіМ. Серія «Мистецтвознавство»
3. Вісник Львівського університету. Серія: мистецтвознавство
4. Вісник Міжнародного Слов'янського університету. Харків
5. Вісник Прикарпатського університету. Мистецтвознавство
6. Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв
7. Культура і мистецтво в сучасному світі
8. Культура і сучасність
9. Культура України
10. Культурологічна думка: щорічник наукових праць
11. Курбасівські читання
12. Мистецтвознавство України
13. Мистецтвознавчі записки
14. Музикознавчі студії Інституту мистецтв Волинського національного університету імені Лесі Українки та Національної музичної академії України імені П.І.Чайковського

15. Народознавчі зошити
16. Науковий вісник Національної музичної академії України імені П.І.Чайковського
17. Науковий і культурно-просвітній краєзнавчий часопис "Галичина"
18. Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: мистецтвознавство
19. Праці Центру пам'яткознавства
20. Проблеми взаємодії мистецтв, педагогіки та теорії і практики освіти
21. Слов'янський світ
22. Сучасне мистецтво
23. Часопис Національної музичної академії України імені П.І.Чайковського